

Evangelická teologická fakulta

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Spolupráce rodiny a základní školy speciální a její význam

Jméno studenta: Kristýna Kučerová, DiS.

Vedoucí: Mgr. Marie Ortová

Studium: JABOK B ETF [roč 2]

Kristýna Kučerová předložila k obhajobě bakalářskou práci, jejímž tématem je spolupráce rodičů a školy, konkrétně základní školy speciální. Cílem je "ukázat význam a důležitost spolupráce rodiny a základní školy speciální, ukázat možnosti, jak škola pracuje s rodinou a naopak a ukázat význam základní školy speciální pro rodiny a jejich děti" (s. 8). To je cíl poměrně široký, který otevírá více témat než bychom očekávali podle názvu práce.

Jako teoretická část jsou označeny kapitoly 1 až 3. Nejedná se ale o typickou teorii, z velké části v ní autorka popisuje situaci v konkrétní škole, teoretická východiska vlastně nenajdeme. Rozhodně kapitoly neposloužily k tomu, aby si Kristýna vyjasnila celou situaci, uvažovala o různých kontextech a podle toho vytvořila koncepci práce a podklad pro její praktickou část. Už v kapitole 1 je zařazen popis konkrétní základní školy speciální v Sušici. Není zřejmé, podle jakého klíče byly informace o škole vybírány. Nenašla jsem zmínku o tom, jak je koncipována spolupráce s rodiči. Pokud studentka vycházela v této kapitole ze školního vzdělávacího programu, zajímalo by mě, jestli se v něm o úloze rodičů píše. Na s. 16, uprostřed kapitoly jsem našla bez souvislosti zařazenou obecnou úvahu autorky o důležitosti spolupráce rodičů a pracovníků školy. Vzhledem k cíli mi také naprosto chybí aspoň zmínka o různých možnostech vzdělávání dětí s postižením. Na základě čeho je pak možné hodnotit význam základní školy speciální? Tato část cíle se v textu ztratila.

Kapitola 2 se nazývá obecně Rodina. Kromě vyjmenování funkcí rodiny jsou v ní uvedeny fáze zvládnutí náročné situace, konkrétně narození dítěte s postižením. Z rozsáhlejšího materiálu ministerstva práce a sociálních věcí jsou vybrány v krátkém odstavci potřeby rodiny týkající se školní docházky dítěte. Proč právě tyto? V krátké kapitole 2.3 nazvané Nástup dítěte do základní školy speciální jsou nashromážděny některé výpovědi rodičů, ze kterých je zřejmé, že školní docházce svých dětí přikládají velký význam. Znovu se ale ptám, jaká je souvislost s cílem práce a také názvem kapitoly.

Kapitola 3 Spolupráce rodiny a školy je oproti kapitolám předchozím hodně teoretická. Z literatury je převzato desatero pro spolupráci školy s rodinou. To s tématem práce souvisí úzce, musím ale konstatovat, že pro dosažení cíle a celkové vyhodnocení z desatera autorka nečerpala. právě toto desatero mohlo posloužit jako struktura pro hodnocení konkrétní školy. Tato kapitola je nevyvážená také v tom, že se v ní klade velký důraz na to, jak má škola vycházet vstříc rodičům. Pokud bychom vycházeli jen z desatera, škola by nebyla sama sebou a mohla by ztratit svoje funkce. Existují nějaké hranice ze strany rodičů a ze strany školy?

V teoretické části mi chybí charakteristika cílové skupiny a z ní vyplývající souvislost s tématem práce.

V praktické části Kristýna popsala jednoduché šetření, které provedla formou polostrukturovaných rozhovorů s rodiči (celkem 7, z toho jeden se sestrou dítěte navštěvujícího školu v Sušici) a jednou učitelkou školy. Otázky pro rozhovor nejsou v práci rozebrány, se strukturou rozhovoru se čtenář seznámí až v přílohách. Cíle práce se týkají z 11 otázek asi 4. Některé otázky s tématem práce nesouvisí vůbec - např. názor rodičů na průřezová témata. Autorka asi nějakou souvislost vnímala, ale nevysvětlila jí. Znovu se ztratily údaje o cílové skupině dětí, přestože se na ně autorka ptala. Do vyhodnocení rozhovoru s učitelkou se vmísily i odpovědi rodičů. Vyhodnocení nemá jasnou strukturu, nejsou stanovena kritéria, podle kterých lze výsledky šetření hodnotit. Ptám se např., na základě čeho zástupkyně ředitele hodnotí spolupráci s některými rodiči jako nadprůměrnou nebo jako uspokojující. Čtenář z textu nepochopí, jak autorka uvažovala, proto vyvstává více otázek (např. také, jak souvisí téma vzdálenosti od školy s tématem spolupráce se školou). Z výše uvedeného vyplývá, že si studentka nevytvořila prostor pro to, aby mohla udělat konkrétní závěr, popř. doporučení. Proto také není jednoznačné, že byl cíl, poměrně obecně formulovaný, splněn.

Po formální stránce je práce celkem v pořádku. Různé chyby se objevují výjimečně, odkazy na citace jsou v pořádku, seznam literatury je sestaven podle bibliografické normy. Chybí mi v něm odkaz na školní vzdělávací program školy v Sušici, resp. v Merklíně. Rozsáhlejší cizojazyčný zdroj chybí.

Práce byla konzultována: nepravidelně

Navrhované hodnocení: E

Zdůvodnění, závěr:

Autorce se nepodařilo vystihnout zvolenou problematiku uceleně, vymezit teoretický rámec a na jeho základě určit kritéria pro stanovení cíle. Je to škoda, protože problematika ji zjevně zaujala a ve škole v Sušici měla dobré podmínky pro své šetření.

Otázky, podněty k diskusi při obhajobě:

Při obhajobě by se Kristýna měla věnovat především podnětům uvedeným v textu posudku výše. Dále prosím o zodpovězení těchto základních otázek:

1. Jaké jsou důvody pro větší důraz na spolupráci školy a rodiny dětí s postižením? Neměla by stejným způsobem být realizována spolupráce i s rodinami dětí bez postižení?
2. Má škola v Sušici nějaká specifika v oblasti spolupráce s rodinou v porovnání s jinými školami?
3. Vyjmenujte konkrétní možnosti nepřímé spolupráce s rodinou (jistě to nejsou jen zápisy do žákovské knížky - viz s. 30), které z nich se používají v Sušici?

Doporučuji/nedoporučuji k obhajobě: doporučuji

V Perálci dne 9. 7. 2013

.....
podpis vedoucího práce